

Transparency International – Macedonia изработи Информација заснована врз релевантни и јавни документи, следејќи го отворањето на епилогот на истрагата за работењето на Маѓар Телеком во периодот од 2000 година од 2007 година.

Истрагата беше водена од американската правна куќа Вајт и Чејс по иницијатива на внатрешната ревизија во компанијата поради сомневање во законитоста на склучени и исплатени договори од кои би произлегла низа на коруптивни кривични дела, предвидени со Законот за странски коруптивни постапки Foreign Corrupt Practices Act (FCPA) на САД, односно казниви според македонското и законодавства на други држави.

Интересот на ТИ-М произлезе од причини што дел од овие договори се тесно поврзани со филијали на Маѓар Телеком во Македонија како Македонски Телеком АД – Скопје и Камени Мост Комуникации АД – Скопје, а Вајт и Чејс истакнуваат основан сомнеж со наводи за корумпирање на функционери и челници на политички партии во Македонија од страна на раководни лица во Македонски Телекомуникации АД, се заради стекнување со погодности на пазарот на телекомуникациски услуги во 2005 година и 2006 година.

Во предвид беа земени Годишниот Извештај на Групата на Македонски Телеком за 2009 година и други годишни извештаи на оваа компанија, судски и други јавно објавени документи на американската Комисија за хартии од вредност и Министерството за Правда на САД датирани од 29.12.2011 година, како и известувања за активности на домашните органи надлежни за кривичен прогон.

Во годишниот финансиски извештај на Македонски Телеком А.Д. за 2009 датиран со 30.04.2010 година поднесен до Комисија за хартии од вредност на Република Македонија¹ (на страница 1 од 13 во Прилогот на поднесокот датиран со 26.03.2010 година) помеѓу другото се наведува дека:

Во февруари 2006 година, Маѓар Телеком сопственик на контролниот пакет на Македонски Телеком АД – Скопје преку Камени Мост Комуникации А.Д. - Скопје (Stonebridge Communications AD – Skopje) објави дека спроведува внатрешна истрага околу договори склучени од негова филијала кои можеби се спротивни на политиката на компанијата и на одредени национални закони и законодавства. Оваа истрага, покрената по иницијатива и под надзор на внатрешната ревизија на компанијата, била спроведена од американската куќа за правно застапување Вајт и Кејс (White & Case LLP) во својство на независен правен советник, во соработка со советници за финансии и форензични стручњаци за дигитални податоци.

Вајт и Кејс² за обемот на мандатот на внатрешната истрага во врска со активностите на Маѓар Телеком и негови филијали Република Македонија истакнуваат дека опфаќал: „факти и услови кои произлегуваат од или се поврзани со, помеѓу другото, приватизација на Македонски Телекомуникации А.Д.³, одредени договори за консалтинг и за лобирање поврзани со последователни дејствија на Македонски Телекомуникации, вклучувајќи договори со Космотелко Валју Адед Сервицес С.А. (Cosmotelko Value Added Services S.A.), Чаптекс Холдинг Лимитед (Chaptex Holdings Limited) и/или нивни експозитури и интеракција со владини функционери поврзани со дејностите на Македонски Телекомуникации А.Д. Истрагата и резултатите се со оправдан интерес за Компанијата.“ Финалниот извештај Вајт и Кејс го предале на внатрешната ревизија на Маѓар Телеком на 28 Ноември 2009 година.

Наодите од внатрешната истрагата Маѓар Телеком доброволно ги открил на Американската Комисија за Хартии од Вредност, Американското Министерство за Правда, Унгарските власти за финансиски надзор и Унгарското Национално Биро за Истраги но и на македонските власти што довело до отворање на бројни кривични истраги.

1 Документот е достапен на интернет локација со адреса:

http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=annual%20report%20for%202009%20makedonski%20telekom.pdf&source=web&cd=4&sqi=2&ved=0CD4QFjAD&url=http%3A%2F%2Fwww.telekom.mk%2Fdownload%2FInvestor_Relations%2F2009%2FAnnual%2520report%2520for%25202009%2520Makedonski%2520Teleko m.pdf&ei=JCKjT626FYvG-ObGmY3SCA&usq=AFOjCNFicEzECjuu2AV64ere-vPZvuJ_7w

Достапен во Прилог А - 1

2 Документот е достапен на интернет локација со адреса:

http://www.whitecase.com/privatedatapolicy_magyar/

³ Подоцна откако дел на акциите на компанијата беше приватизарн, Македонски Телекомуникации А.Д. Скопје го променил својот назив во Македонски Телеком А.Д. за електронски комуникации - Скопје.

Во Годишниот Извештај⁴ за активностите на Групата на Македонски Телеком А.Д. – Скопје во 2009 година во §4 се наведува дека „во Финалниот Извештај се содржани следните наоди и заклучоци засновани на доказите кои биле достапни на Внатрешната ревизија на Маѓар Телеком и на нејзиниот советник (Вајт и Кејс)“ па во алинеа 1 на §4 се наведува дека:

„... има докази дека одредени поранешни вработени намерно уништиле документи поврзани со активностите преземени во Македонија од страна на Маѓар Телеком и неговите подредени.“⁵

Како и во алинеа 2 на §4

Помеѓу 2000 и 2006 година мала група на поранешни високи извршни лица на Компанијата и на Македонски филијали на Компанијата, одобриле трошење од околу 24 милиони евра низ повеќе од 20 сомнителни договори за консалтинг, лобирање, и други договори (вклучувајќи одредени договори помеѓу Компанијата и нејзини филијали од една страна и филијали на Кипарска консалтинг компанија од друга страна). Во Финалниот извештај се заклучува дека:

... „достапните докази не потврдуваат дека се законити договорите според кои овие трошоци биле направени.“

Во алинеа 3 на §4 се дополнува:

„ Доказите покажуваат дека, спротивно на правилата, бројни од овие договори биле преземени за да се добијат специфични регулаторни поволности од Владата на Македонија. Компаниите воопштено ги добиле погодностите кои биле барани и потоа направиле издатоци под еден или повеќе од договорите под сомнеж. Има докази дека преостанатите договори исто така биле незаконски и формирале целина на средства достапна за намени други од оние кои биле

⁴ Документот е достапен на интернет локација со адреса:

http://www.telekom.mk/download/Investor_Relations/2011/godisno_sobranie14_4_ENG/6.1_MKT

Во делумен превод е достапен во Прилог А - 2

⁵ Оваа истрага дополнително била отежната поради тоа што некои вработени во компанијата избришале дигитални документи од нивните компјутери, со користење на специјален софтвер за пребришување на податоци од тврдите дискови, и со тоа правејќи ги трајно неповратни. Ова бришење се случило откако бил издаден меморандумот со кој се барало сите документи поврзани со одредени договори да бидат задржани со својата оригинална содржина. Маѓар Телеком најпрвин не ја одобрил, но потоа ја прифатил оставката на бројни вработени, вклучувајќи и високи функционери на Маѓар Телеком и негови филијали.
(Еван Сатерленд; „Поткуп и корупција во телекомуникациите – обвиненија според Законот за странски коруптивни практики (Foreign Corrupt Practices Act (FCPA)); страница 18

Документот со овие наводи е достапен на интернет локација со адреса:

[http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=tprc-2011-ict-](http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=tprc-2011-ict-3&source=web&cd=5&ved=0CDkQFjAE&url=http%3A%2F%2Fwww.tprcweb.com%2Fdownloads%2F2011%2FICT%2520in%2520D)

[3&source=web&cd=5&ved=0CDkQFjAE&url=http%3A%2F%2Fwww.tprcweb.com%2Fdownloads%2F2011%2FICT%2520in%2520Dveloping%2520Countries%2Ftprc-2011-ict-3.pdf&ei=NOMjT6TvL4aBOsvROM4I&usg=AFQjCNFozGbBNw6ORYJ4iBiNHlpS5k_D3Q](http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=tprc-2011-ict-3&source=web&cd=5&ved=0CDkQFjAE&url=http%3A%2F%2Fwww.tprcweb.com%2Fdownloads%2F2011%2FICT%2520in%2520Dveloping%2520Countries%2Ftprc-2011-ict-3.pdf&ei=NOMjT6TvL4aBOsvROM4I&usg=AFQjCNFozGbBNw6ORYJ4iBiNHlpS5k_D3Q)

посочени во самите договори.“ Сепак, советникот на Внатрешната ревизија на Маѓар Телеком немал пристап до докази кои можат да ги идентификуваат крајните корисници на овие издатоци.

Овој Извештај содржи и опис (даден во прилог на овој текст) на дејствијата кои домашните органи ги извршиле кај или во врска со работењето на Компанијата, поврзани со поединости во Финалниот Извештај односно со одредени договори за консталтинг услуги во периодот на 2008 до 2010 година.

Поради сознанија за овие околности ТИ–Македонија се впушти во анализа на достапните документи од американските институции и од други релевантни домашни и странски извори (дадени во Прилог-Б на овој текст) заради утврдување на заклучоци за тоа:

- дали дејствијата на Маѓар Телеком, Плц. преку и од неговата филијала во Република Македонија Македонски Телекомуникации АД Скопје, се казниви и според домашното право;
- дали наводите, изјавите и доказите во Извештаите и списите на предметите пред судовите во САД може, и доколку може до која мерка може, да се искористат според домашното право, заради остварување на целите на кривичното гонење во рамките на правната држава во Република Македонија;
- дали кривичната одговорност предвидена за правните лица воведена во македонското казнено право во 2004 година може да се однесува на некој од посочените договори, како и
- одговорноста за содржината на финансиските извештаи на одредени правни лица (Македонски Телеком АД, Камени Мост Комуникации А.Д. Скопје, Телемакедонија АД Скопје и други) за 2005 година и за 2006 година доставени до македонската Комисија за хартии од вредност и други надлежни институции согласно прописите кои се однесуваат на акционерските друштва и даноците.

Дополнително,

дали актуелното законодавство на Република Македонија овозможува успешно да се пресретне ваква или слична коруптивна шема на економски оператори доколку би се случувала сега на територијата на Република Македонија или во странство?

По покренатата постапки од страна на овластените органи за кривично гонење во САД против Дојче Телеком и судските обвиненија против Маѓар Телеком на 29.12.2011 година во САД се склучени Спогодби за условно мирување од две и две години и седум календарски денови.

Поединечно пристапувајќи во овие Спогодби Дојче Телеком и Маѓар Телеком прифаќаат дека:

„... Дојче Телеком признава, прифаќа и ја потврдува неговата одговорност за неговите поведенија прикажани подолу во Апендикс А и се сложува да не дава никакви изјави кои се во спротивност нна Апендикс А.“

„... МАЃАР ТЕЛЕКОМ признава, прифаќа и потврдува дека е одговорен за делата на неговите службеници, вработени, агенти, и оние субсидиари на Маѓар Телеком како што е оптоварено во Обвинителниот Акт, прикажано в о Изјавата за Факти приклучена кон ова како Прилог А вклучен како референца кон оваа Спогодба, и дека обвиненијата опишани во Обвинителниот Акт и фактите прикажани во Прилогот А се точни и вистинити. Доколку Министерството за Правда продолжи со постапувањето кое е во мирување согласно оваа Спогодба, Маѓар Телеком се сложува дека нема да се противи на неговата прифативост ниту ќе се противи на Изјавата за факти во било кое такво постапување, вклучувајќи и постапка за вина или постапка за утврдување на казна.“

Овие постапки се резултат на, според подносителите (Американското Министерството за Правда и Американското Јавното обвинителство), основани сомненија за сторени повреди на одредби од Законот за странски коруптивни практики (Foreign Corrupt Practices Act (FCPA)) и Законот за Промет (Exchange Act од 1934 година) стекнати врз основа на резултатите од темелна длабинска внатрешна ревизија во Маѓар Телеком, дополнителни истражни дејствија на ФБИ и меѓународна соработка со органи во повеќе држави меѓу кои и со релевантни органи во Република Македонија.

Од наводите во приложените документи може да се увиди дека има силни причини за постоење на повеќе од оправдан сомнеж за тоа дека:

1. Тогашните извршни лица во Маѓар Телеком Плц. тужените Елек Штрауб, поранешен Претседател и Извршен директор на Маѓар Телеком, Плц. (Маѓар Телеком“); Андрас Балох и Томас Мораи, две поранешни извршни лица во Стратешкиот Оддел на Маѓар Телеком, со знаење на високи одговорни лица во Дојче Телеком, во почетокот на 2005 година, осмислиле и почнале да спроведуваат коруптивна шема заради постигнување на неоправдани погодности со цел за постигнување поголем профит за филијала на Маѓар Телеком во телекомуникацискиот бизнис во Република Македонија.
2. Коруптивната шема, разработена од овие три лица на почетокот на 2005 година, била испровоцирана од, според нив, негативните ефекти до кои би довело ревностното имплементирање на одредбите на Законот за

Телекомуникации со кој се предвидувало воведување на трет оператор на пазарот на мобилната телефонија како и повисоки давачки за користење на радио фреквенции.

3. Овие негативни последици требало да бидат спречени со:

- Уценување на македонската Влада во врска со големината на дивидендата која ќе биде распоредена помеѓу сопствениците на акции, преку користење на слабостите во договорот за продажба на акции на Македонски Телеком А.Д. Скопје. Со тоа проектираниот Буџет на Република Македонија за 2005 година би останал непокриен за 40 до 96 милиони евра;
- Давање на поткуп на лидери на коалициони политички партии и раководни функционери на Владата на Република Македонија како и членови на Агенцијата за електронски комуникации.

Сомнежот е оправдан од причини што:

- Посочените правни лица овие наводи ги прифаќаат како точни, вистинити и за нив неспорни што се должи пред се на фактите и доказите од внатрешната ревизија спроведена по откривањето на неправилностите во работењето на Маѓар Телеком;
 - i. При ревизијата се повратени избришани документи од службените компјутери на Маѓар Телеком кои ги користеле Штрауб, Балох и Морваи, во кои се содржани скици за развивање на коруптивната шема заради постигнување на саканите погодности;
 - ii. Постојење на исплати од сметки на Македонски Телекомуникации А.Д. Скопје по договори кои не ја оправдуваат својата цел;
 - iii. Реалноста во Република Македонија во периодот од 2005 година до 2007 година точно се совпаѓа со законата за не исплаќање на дивиденда, исполнетоста на посакуваните и проектираните цели на развиената коруптивна шема, односно тоа што било побарано како пазарна погодност за Македонски Телеком А.Д. Скопје чии акции ги држи Камени Мост Комуникации АД Скопје, во целосна сопственост на Маѓар Телеком.

Деталите за тоа кои докази може да се очекува дека ќе бидат презентирани од страна на Министерството за правда во кривичните предмети и од страна на SEC против тројцата тужени може да се препознаат во низа на параграфи на оваа Тужба поднесена од SEC на 29.12.2011 година. Во постапката Тужителот пред судот во САД ќе се обиде недвосмислено да ги докаже своите наводи со докази кои допрва

треба да го видат светлото на денот но се посочени во документите приложени подолу. Во тој период, и конечно по завршување на постапката односно по истекот на условувањето во кривичните предмети, доказите ќе станат јавно достапни. Во нив се наведени имиња на правни и физички лица кои имале различни улоги во оваа, наводна, коруптивна шема, од организаторите, пасивните и активните изведувачи, нивни посредници, даватели и приматели на парични средства како и рутите по кои се движеле овие средства до својата крајна дестинација.

Дејствија преземени од тужените Елек Штрауб, Андрас Балох и Томас Морваи и обвинетите Маѓар Телеком и Дојче Телеком релевантни за осознавање и анализа на околностите во Република Македонија, за физичките лица се посочени во Тужбата на SEC против трите поранешни извршни лица, а за правните лица се содржани во Прилог А на Спогодба за Условено мирување на понатамошно гонење со Маѓар Телеком (документ во Прилог-Б/1-Х; §1 до §33 приложени во превод), исти со текстот во §2 до §34 од Информација за криминал⁶ документ во Прилог-Б/1-Х, и по обемни од текстот во Прилог А на Писмо за разбирање за Спогодбено условено мирување на понатамошно гонење упатено до Дојче Телеком.

Евентуалниот *modus operandi* (начин на сторување) и наводите за веројатните дејствија, како и последиците кои произлегле од нив се прикажани во Тужбата која ќе ја води Американската Комисија за Хартии од Вредност против Штрауб, Балох и Морваи пред судот во Њујорк, од која во овој извештај, исто така се издвоени во превод релевантните параграфи дадени во Прилог-Б/1 на овој текст.

Наводите за дејствијата за кои се товари Маѓар Телеком како правно лице се наведени како утврдени во документите на Министерството за Правда (кривичен дел, оддел за измами) на САД и Јавното обвинителство за Источниот округ на Вирџинија и признаени од обвинетата страна Маѓар Телеком, Плц.,(§1 и §2 од Спогодба за Условено мирување на понатамошно гонење (чиј составен дел е и Информација за Обвинение (Кривичен предмет бр.1:11CR00597)) од 29.12.2011 година (Deferred Prosecution Agreement); од 29.12.2011 година.

Извадоци од текст на веб портал посветен на повреди на FCPA под наслов: „Детално за постапките против Маѓар Телеком и Дојче Телеком“ во врска со тоа кој друг, освен директните планери и извршители, знаел за коруптивната шема развиена од раководните лица на Маѓар Телеком: „Конечно, се што некој може да дознае читајќи ја Спогодбата за мирување на гонење е дека извршно лице на Дојче Телеком било и член на управниот одбор на Маѓар Телеком и на една од неговите филијали, и дека истиот има пасивно сознание за (коруптивната *прим.*) шема и

⁶ Еквивалент на Обвинителен Акт во домашното право.

подоцна дознал од извршните лица на Маѓар Телеком за заобиколувањето на внатрешните контроли на Маѓар Телеком.“⁷

„Во Спогодбата исто така се кажува дека извршното лице на Дојче Телеком било член на управниот одбор на Маѓар Телеком и на филијала на МакТел за мобилна телефонија. Според Спогодбата, 'извршното лице на Маѓар Телеком го поддржало' влегувањето на Маѓар Телеком во спогодба опишана претходно и дека ова лице било свесно дека потпишаната спогодба 'не била чувана во книговодствената евиденција на Маѓар Телеком.' Во врска со шарлатанските договори со посредникот Грк искористени за заобиколување на внатрешните контроли на Маѓар Телеком и за да се избегне откривање, Спогодбата кажува дека извршното лице на Дојче Телеком 'подоцна дознало за овие договори и за околностите под кои тие биле потпишани (извршени).“

Дојче Телеком АД во моментот чека на одобрување од Американското Министерство за Правда (Department of Justice), Федералната Комисија за Трговија (Federal Trade Commission (FTC)), Федералната Комисија за Комуникации (Federal Communications Commission (FCC)) за продажба на Т-Мобиле САД (T-Mobile USA) на AT&T

Табеларниот приказ подолу содржи имиња на органи кои постапиле по сознанија од исказите во финансиските извештаи на Маѓар Телеком со цел утврдување на околности и факти за сторени кривични дела пред надлежните домашни судови заради казнување на сторителите, во врска со незаконити дејствија на негови високи извршни функционери во Република Македонија за време на 2005 година и 2006 година.

САД	Република Македонија
Комисија за хартии од вредност Securities and Exchange Commission (SEC)	Министерство за внатрешни работи на Република Македонија
Американско Министерство за Правда (кривичен дел, оддел за измами) [US Department of Justice, Criminal Division, Fraud Section]; и	Јавно Обвинителство на Република Македонија

⁷ “Yet all one learns from reading the NPA is that a Deutsche Telekom executive was a board member of Magyar Telekom and one of its subsidiaries and that the executive had passive knowledge of the scheme and later learned of the Magyar Telekom executives circumvention of Magyar Telekom’s internal controls.”

Документот со овие наводи е достапен на интернет локација со адреса:
<http://www.fcpaprofessor.com/in-depth-on-the-magyar-telekom-and-deutsche-telekom-enforcement-action>

Јавното обвинителство за Источниот округ на Вирџинија [US Attorney's Office for Eastern District of Virginia]	
--	--

Табеларниот приказ подолу содржи наслови на актите поднесени од овие органи, соодветно и за органите и за државите.

САД	Република Македонија
Комисија за хартии од вредност Securities and Exchange Commission (SEC)	Министерство за внатрешни работи на Република Македонија
Цивилна Тужба против три лица високи извршни функционери на Маѓар Телеком и тоа: – Елек Штрауб – Андрас Балох – Томас Морваи ОРГАНИЗАТОРИ	Кривична пријава против четири лица, поранешни високи функционери во Македонски Телеком А.Д.: – Атила Сендреј – Ролф Плат – Михаил Кефалијанис – Золтан Кишиус ИЗВРШИТЕЛИ
Американско Министерство за Правда Јавното обвинителство	Јавното обвинителство
Спогодба за Условено мирување на судско постапување по Обвинителен Акт за три дела на повреда на одредби на ФСРА во 2005 година и 2006 година против: – Маѓар Телеком Плц. на две години и седум денови; Спогодба за Условено мирување на гонење поради повреда на одредби на ФСРА во 2005 година за против: – Дојче Телеком на две години; КОРИСНИЦИ	Обвинителен Акт против четири лица за сторено дело Злоупотреба на службена должност и овластувања, според член XXX од КЗ на Република Македонија: – Атила Сендреј – Ролф Плат – Михаил Кефалијанис – Золтан Кишиус ИЗВРШИТЕЛИ

Од погоре прикажаното се гледа дека постојат одредени сличности и големи разлики.

Од увидот во документите на органите кои постапуваат во САД и информациите од Пријавата⁸ на МВР како и Обвинителниот Акт на ЈО⁹ може да се препознае образец на совпаѓање во тоа дека:

⁸ Од официјалниот веб портал на МВР.

⁹ Од медиуми.

- Идејните творци и планерите на коруптивната шема (тужени во САД) им биле претпоставени и наредбодавци на обвинетите извршители во Република Македонија.
- Постои поврзаност помеѓу сите овие лица во насока на склучување и вршење на трансакции од сметки на Македонски Телеком А.Д. Скопје кон Кипар. Оваа поврзаност е евидентна, нераскинлива и признаена од Маѓар Телеком во Спогодбата со Министерството за Правда.
- ЈО на Р. Македонија не повело постапка против организаторите на коруптивната шема и наредбодавците туку само против извршителите.
- За разлика од ЈО на Р Македонија, органите во САД ги товарат токму овие лица, занемарувајќи го оние кои (ако не биле тие ќе биле некои други) само ја спровеле наредбата и формално ставиле потпис на документите.
- Во овој случај се работи за повеќе договори кои со својата (прикажана) цел не се соодветни на она што нарачувачот (Македонски Телекомуникации А.Д. - Скопје) го добил за возврат на парите кои, и покрај тоа, ги исплатил.
- Бројот на договори и трансакции кои ги третираат органите од САД е поголем од бројот на договорите и трансакциите што ги третираат органите на прогон во Р. Македонија.
- Разлики постои и во вкупната сума на пари. Овие разлики се дадени во табеларен приказ подолу.
- Исто така, ЈО на Р. Македонија нема подигнато обвинение против правното лице, иако кривична одговорност за правните лица во нашето кривично законодавство има од 2004 година. Одговорноста за делата на неговата филијала во Република Македонија односно Македонски Телеком А.Д. Скопје, Маѓар Телеком непобитно ја признава во Спогодбата со Министерството за Правда.

Во САД сметат дека се работи за коруптивна шема чии идејните творци и планерите треба по судски пат да се соочат со последиците. Маѓар Телеком како правно лице кое се стекнало со погодности и направило повреди на FCPA се соочува со судско кривично гонење. Организаторите се товарат со Тужба која бара тие да ги вратат незаконски стекнатите придобивки и да се стават во таква положба повеќе да не можат да вршат вакви дела.

Разлики во бројот на договори, трансакции и во вкупната сума на пари

САД	Република Македонија
Американско Министерство за Правда	Јавното обвинителство
Седум договори Вкупна сума од 4.875.000	Четири договори + 1 анекс Вкупна сума 3.975.000

Договорите кои се предмет на гонење во Република Македонија се дадени во осенчани ќелии. Македонското МВР оперира со датумите на договорите, за разлика од органите на САД кои оперираат со датумите на трансакциите.

Датум	Сума	Од	До
12 Јули 2005	340.000 евра	МакТел	Кипарска фишек компанија
13 Јули 2005	640.000 евра	МакТел	Кипарска фишек компанија
06 Септември 2005	990.000 евра	Камени Мост	Кипарска фишек компанија
09 Септември 2005	980.000 евра	Камени Мост	Кипарска фишек компанија
11 Април 2006	450.000 евра	МакТел	Кипарска фишек компанија
11 Април 2006	575.000 евра	МакТел	Кипарска фишек компанија
30 Мај 2006	900.000 евра	МакТел	Филијала на Кипарска фишек компанија

Последната трансакцијата од 30 Мај 2006 година домашното МВР ја нема вклучено во својата пријава!

Исплати според договорите кои биле анти датирани, според документите од САД, се дадени во следната табела.

Датум	Сума	Од	До
Април 2006 заверен датум од 01 Јануари 2006 година	900.000 евра	МакТел	Кипарска фишек компанија
Април 2006 заверен датум од 01 Март 2006 година	750.000 евра	МакТел	Кипарска фишек компанија
Мај 2006	900.000 евра	МакТел	Филијала на Кипарска фишек компанија

Но, разлики има и во физичките и правните лица кои органите на САД и органите во РМ ги сметаат како учесници во настаните.

САД	Република Македонија
Комисија за хартии од вредност Securities and Exchange Commission (SEC)	Министерство за внатрешни работи на Република Македонија
Три поименично наведени лица <ul style="list-style-type: none"> - Елек Штрауб - Андрас Балох - Томас Морваи 	Четири лица поименично наведени <ul style="list-style-type: none"> - Атила Сендреј - Ролф Плат - Михаил Кефалијанис - Золтан Кишиус
Американско Министерство за Правда	Јавното обвинителство
Маѓар Телеком порано познат како Матав Извршно лице #1 Елек Штрауб Извршно лице #2 Андрас Балох Извршно лице #3 Томас Морваи Дојче Телеком Македонски Телекомуникации АД Скопје Извршно лице #1 Атила Сендреј Извршно лице #2 Золтан Кишиус Грчки посредник #2 член на Управен Одбор Телемакедонија АД Скопје Камен Мост Комуникации АД Скопје Грчки посредник #1 сопственик на дел до 2004 година Грчки посредник #3 Македонска политичка партија А Македонски функционер #1 Македонска политичка партија Б Македонски функционер #1 Грчки посредник #1 Димитрис Контоминас Грчки посредник #2 Михаил Кефалијанис Грчки посредник #3	Македонски Телекомуникации АД Скопје <ul style="list-style-type: none"> - Атила Сендреј - Ролф Плат - Михаил Кефалијанис - Золтан Кишиус Камен Мост Комуникации АД Скопје Кипарска Фишек Компанија

Органите во САД, како и во други бројни случаи, со преземените дејствија ги штитат довербата и правилата на пазарот на хартии од вредност и интересите на инвеститорите, не заборавајќи ги општите интереси на даночните обврзници во САД. Но исто така праќаат силна порака дека се секогаш подготвени да се соочат со санкционирање на вакви и слични предизвици независно од интересите на вклучените страни.

Се разбира, не може да се очекува дека американската Влада ќе ја искористи проширената јурисдикција за да решава сомнежи околу коруптивни афери во Република Македонија.

Тоа е работа на домашните органи меѓу кои најповикани се Јавното Обвинителство, Државниот Правобранител и Управата за Јавни Приходи.

Во врска со овој случај неопходно е и Државната Комисија за Спречување на Корупцијата да преземе мерки за проверка и да изгради став.

Заклучок е дека во овој случај има и повеќе од основан сомнеж дека се исполнети условите од :

член 394 (*Злосторничко здружување (2004)*) согласно кој за формацијата на овие лица може да се изрече казна до 5 години, а делото нема да застари пред 2014 година.

член 282 (*Повреда на рамноправноста во вршењето на стопанска дејност (2004)*) согласно кој може да се изрече казна до 5 години, а делото нема да застари пред 2014 година,

член 287 став 3 (*Злоупотреба на овластување во стопанството(2004)*) согласно кој може да се изрече казна до 10 години, а делото нема да застари пред 2024 година.

Согласно кривичното законодавство во Република Македонија денес на органите на прогон и се достапни многу по прецизни законски норми, кои за жал не го покриваат времето на сторување на делата во 2005 година.

Овој одговор на прашањето за опфатеност на дејствијата според македонското право истакнува околности поврзани со реформата во кривично законодавство која колку и да е потребана, мора да се води со уште поголемо внимание отколку до сега. Дејствија еднаш опишани и санкционирани според еден член од кривичниот законик, во некое негово подоцнежено изменување и дополнување за одредени случаи доживеале своја разработка и биле преточени во друг член од Законикот, при што оригиналниот текст веќе не постои и според начелата на кривичното право понатаму не може успешно да се искористи во постапка против дело сторено претходно.

Само колку за пример, делото предвидено со член 283 Создавање монополска положба и предизвикување растројство на пазарот од 14.09.2009 година се преточи во Спречување, ограничување или нарушување на конкуренција (ИцД на КЗ објавени во Службен Весник на Република Македонија бр. 114)

**Одредени кривични дела од
КЗ на Република Македонија од интерес за оваа анализа.**

Значење на изразите на овој законик (точка 28 (поранешна точка 20 како било во 2004

Член 122 од КЗ 1

(28) Под група, банда или друго злосторничко здружение или организација се подразбираат најмалку три лица кои се здружиле за вршење кривични дела, во кој број влегува и организаторот на здружението.

Договор за извршување кривично дело (2004)

Член 393

(1) Тој што ќе се договори со друг да изврши кривично дело за кое може да се изрече казна затвор од три години или потешка казна, ќе се казни со парична казна или со затвор до една година.

(2) Со казната од став 1 ќе се казни и тој што ќе се согласи на извршување кривично дело за кое е пропишана казна затвор од четири години или потешка казна.

Злосторничко здружување (2004)

Член 394

(1) Тој што ќе создаде група или банда што има за цел вршење на кривични дела за кои може да се изрече казна затвор од три години или потешка казна, ќе се казни со затвор од една до пет години.

(2) Припадникот на групата или бандата, ќе се казни со затвор од три месеци до три години.

(3) Ако групата или бандата има за цел вршење кривични дела за кои може да се изрече казна затвор од најмалку осум години, организаторот, ќе се казни со казна затвор најмалку четири години, а припадникот на групата или бандата ќе се казни со казна затвор од една до пет години.

(4) Припадникот на групата или бандата кој ќе ја открие групата, односно бандата, пред да стори некое кривично дело во нејзин состав или за неа, ќе се ослободи од казна.

(5) Предметите и средствата што групата или бандата ги користи за подготвување на делата, како и средствата за нивното финансирање се одземаат.

Повреда на рамноправноста во вршењето на стопанска дејност (2004)

Член 282

(1) Тој што со злоупотреба на својата службена положба или овластување ќе го ограничи слободното движење на средства за репродукција на определено подрачје, ќе го одземе или ограничи правото на претпријатие и друго правно лице на определено подрачје да се занимава со промет на стоки и услуги, ќе стави правно лице во нерамноправна положба спрема други правни лица во поглед на условите за работа или за вршење промет на стоки и услуги или ќе го ограничи слободното вршење на дејноста или слободната размена на стоки и услуги, ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години.

(2) Со казната од став 1 ќе се казни тој што ќе ја искористи својата општествена положба или влијание да се изврши делото.

Создавање монополска положба и предизвикување растројство на пазарот (2004 до 2009)

Член 283

(1) Тој што во вршење на дејност спротивно на закон или друг пропис ќе склучи спогодба со која друго правно лице се ограничува во слободниот промет на стоки и услуги на определено подрачје или со определено правно лице ќе склучи спогодба со која на друг начин се создава монополска положба на пазарот, па поради тоа правното лице ќе се здобие со значителна имотна корист или за друг настапи значителна штета, ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години.

(2) Ако делото од став 1 го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.

Спречување, ограничување или нарушување на конкуренција (бр. 114 од 14.09.2009 година)

Член 283

(1) Одговорно лице во правно лице кое ќе склучи договор или ќе учествува во склучување на договор, одлука или договорена практика, забранети со закон, кои имаат за цел спречување, ограничување или нарушување на конкуренцијата, па поради тоа правното лице ќе се здобие со имотна корист од големи размери или ќе предизвика штета од големи размери, ќе се казни со затвор од една до десет години.

Злоупотреба на овластување во стопанството(2004)

Член 287

(1) Одговорно лице кое со намера да прибави противправна имотна корист за правното лице во кое работи или за друго правно лице: создава или држи недозволен фонд во земјата или во странство или со составување на исправа со неистинита содржина, со лажен биланс, процена или инвентарисување или со друго лажно прикажување или со прикривање на факти ја прикажува неистинитото состојбата и движењето на средствата и на резултатите на работењето и на тој начин ќе ги доведе во заблуда органите на управување во правното лице при донесувањето на одлуки, ќе се казни со затвор од една до пет години.

(2) Со казната од став 1 ќе се казни одговорно лице во правно лице со кое е склучен договор за сместување на стоковни резерви, кое стоките неовластено ги користи или ги оттуѓи или им ја промени намената или складишниот простор, или на друг начин располага со стоките спротивно на договорот.

(3) Ако со делото од став 1 е прибавена значителна имотна корист, сторителот ќе се казни со затвор од една до десет години.

Давање поткуп (2004)

Член 358

(1) Тој што на службено лице ќе му даде или ќе му вети подарок или друга корист за да изврши во рамките на своето службено овластување службено дејство што не би смеело да го изврши или да не изврши службено дејство што би морало да го изврши или тој што посредува при ова, ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години

(2) Тој што на службено лице ќе му даде или ќе му вети подарок или друга корист за да изврши во рамките на своето службено овластување службено дејство што би морало да го изврши или да не изврши службено дејство што не би смеело да го изврши или тој што посредува при ова, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(3) За делото од ставовите 1 и 2 нема да се казни тој кој дал или ветил поткуп по барање од службено лице и тоа го пријави пред да дознае дека делото е откриено.

(4) Одредбите од ставовите 1, 2 и 3 се применуваат и кога поткуп е даден или ветен на одговорно лице, одговорно лице во странско правно лице, лице кое врши работи од јавне интерес и странско службено лице, во врска со делото од член 357.

(5) Ако делото од став 1 го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.

(6) Дадениот подарок или имотна корист ќе се одземат, а во случајот од став 3 ќе му се вратат на лицето кое го дало поткупот.

Давање награда за противзаконито влијание (2011) Член 358-а

(1) Тој што на друг директно или индиректно ќе му даде награда, подарок или друга корист или ветување или понуда за таква корист, за него или за трето лице, за да со искористување на своето реално или претпоставено влијание, службена или општествена положба и углед, бара, интервенира, поттикнува или на друг начин влијае да се изврши определено службено дејствие што би морало да се изврши или да не изврши службено дејствие што не би смеело да се изврши, ќе се казни со затвор од една до три години.

(2) Тој што наградата, подарокот или другата корист, ветувањето или понудата за таква корист, директно или индиректно, ќе ги даде на друг за да со искористување на своето реално или претпоставено влијание, службена или општествена положба и углед, бара, интервенира, поттикнува или на друг начин влијае да се изврши службено дејствие што не би смеело да се

изврши или да не се изврши службено дејствие што би морало да се изврши, ќе се казни со затвор од една до пет години.

(3) Ако делото од ставот (2) на овој член е сторено во врска со покренување или водење кривична постапка против определено лице, сторителот ќе се казни со затвор од три до пет години.

(4) Тој што на друг директно или индиректно ќе му даде награда, подарок или друга корист или ветување или понуда за таква корист, за него или за трето лице, за да со искористување на своето реално или претпоставено влијание, службена или општествена положба и углед, бара, интервенира, поттикнуваува или на друг начин влијае кај одговорно лице, одговорно лице во странско правно лице што врши дејност во Република Македонија или лице кое врши работи од јавен интерес да изврши или да не изврши дејствие што е спротивно на неговата должност, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(5) Ако делото од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член е сторено по барање на лицето кое треба противзаконито да посредува, а сторителот го пријавил пред да биде откриено или пред да дознае дека е откриено може да се ослободи од казна.

(6) Наградата, подарокот или другата корист ќе се одземат.

Противзаконито посредување (2004 до 2011) Член 359

(1) Тој што ќе прими награда или друга корист со искористување на својата службена или општествена положба и влијание за да посредува да се изврши или да не се изврши некое службено дејствие, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(2) Тој што со искористување на својата службена или општествена положба или влијание ќе посредува да се изврши службено дејствие што не би смеело да се изврши или да не се изврши службено дејствие што би морало да се изврши, ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години.

(3) Ако делото од став 2 е сторено во врска со покренување или водење кривична постапка против определено лице, сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.

(4) Тој кој со искористување на својата службена или друга положба, општ углед или влијание, за награда или друга корист посредува кај одговорно лице, одговорно лице во странско правно лице што врши дејност во Република Македонија или лице кое врши работи од јавен интерес да изврши или да не изврши дејствие што е спротивно на неговата должност или кај странско службено лице да изврши или да не изврши дејствие што е спротивно на неговата должност на штета на Република Македонија, нејзин граѓанин или правно лице, ќе се казни со парична казна или со затвор до една година.

(5) Ако делото од став 4 имало за последица противзаконито стекнување или губење на права, или стекнување поголема имотна корист и нанесување поголема штета за друг, домашно или странско правно лице, сторителот ќе се казни со затвор од три месеци до три години.

(6) Ако за посредувањето од ставовите 2 и 3 е примена награда или друга корист, сторителот ќе се казни со затвор од една до десет години.

Примање награда за противзаконито влијание (2011) Член 359

(1) Тој што директно или индиректно ќе прими награда, подарок или друга корист или ветување или понуда за таква корист за себе или за трето лице за да со искористување на своето реално или претпоставено влијание, службена или општествена положба и углед, бара, интервенира, поттикнува или на друг начин влијае да се изврши службено дејствие што морало да се изврши или да не се изврши што не смеело да се изврши, ќе се казни со затвор од една до три години.

(2) Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни тој што со искористување на своето реално или претпоставено влијание, службена или општествена положба и углед, ќе бара, интервенира, поттикнува или на друг начин ќе влијае да се изврши службено дејствие што не би смеело да се изврши или да не се изврши службено дејствие што би морало да се изврши.

(3) Ако делото од став 2 е сторено во врска со покренување или водење кривична постапка против определено лице, сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.

(4) Тој што со искористување на своето реално или претпоставено влијание, службена или општествена положба и углед, за награда, подарок или друга корист, или ветување за таква корист бара, интервенира, поттикнувава или на друг начин влијае кај одговорно лице, одговорно лице во странско правно лице што врши дејност во Република Македонија или лице кое врши работи од јавен интерес, да изврши или да не изврши дејствие што е спротивно на неговата должност, ќе се казни со парична казна или со затвор до една година.

(5) Ако делото од став 4 имало за последица противзаконито стекнување или губење на права, или стекнување поголема имотна корист или нанесување поголема штета за друг, домашно или странско правно лице, сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.

(6) Ако делото од овој член го стори правно лице ќе се казни со парична казна.

(7) Ако за посредувањето од ставовите 2 и 3 е примена награда или друга корист, сторителот ќе се казни со затвор од една до десет години.

(8) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.